

EENE BIJDRAGE TOT DE KENNIS DER GENEUGTEN VAN HET „WESPENJAAR” 1921.

IN Augustus bezocht ik de uitspanning „de Pyramide” aan den Woudenbergschen Straatweg. Het was er warm en vol — menschen en wespen. De menschen trachtten te drinken, de wespen laafden zich.

De atmosfeer was doordrongen van den fijnen geur van „citroen gazeuse”, telkens verhoogd door een nieuw geopend fleschje. De niets kwaads vermoedende bezoeker komt aan de uitspanning met het voornemen en de verwachting, zijn dorst te lesschen en uit te rusten. Ontelbare malen speelde zich dan het volgende tooneel af.

De bezoeker gaat zitten, wacht, om zoo aanstonds te bestellen. Na eenige oogenblikken vliegt eene wesplangs zijn hoofd; het hoofd wijkt op zijde. Een volgend oogenblik komt er weer eene wesp voorbij; de bezoeker slaat er naar. Nu is zijne aandacht ontwaakt; hij ziet om zich heen en ontdekt op alle buurtafeltjes wespen, niet bij tien-, maar bij honderdtallen.

De kellner komt aan; de bezoeker bestelt: „citroen gazeuse”. De argelooze!

De flesch komt, wordt geopend, doch voordat de helft is uitgeschonken in het glas, zitten de wespen al op den hals van de flesch, op de gemorste plekjes op de tafel, terwijl nieuwe komen aanvliegen en vóór dat de bezoeker heeft kunnen drinken, zitten ze op den rand van zijn glas en zwermen andere er boven, terwijl ééne er induikelt en, op den rug liggend, graaiende bewegingen met de pootjes uitvoert. De (dorstige) bezoeker slaat met zijn zakdoek naar de wespen, wordt soms boos, trekt de aandacht der reeds aan 't geval „gewende” burens, doch bereikt zijn doel, de wespen te verdrijven, niet. Het glas wordt ook wel gebruikt, om met zijn voet de op het tafeltje rondlopende of ijverig van de plasjes drinkende wespen dood te drukken; doch nieuwe wespen rukken aan en . . . de bezoeker heeft nog steeds niet gedronken. Nu neemt hij een kloek besluit, gooit den inhoud van het glas, vocht en wespen, weg, staat op, neemt de flesch in de eene, het ledige glas in de andere hand en loopt snel een eind weg, om de plaaggeesten te ontvlieden, schenkt zich dan haastig in en drinkt gulzig; het koolzuur prikt, hij hoest en verslikt zich; op de nu ledige flesch zitten zoo waarlijk al weer een paar wespen. Hij gooit de flesch weg en gaat naar zijn tafeltje terug, waar hij het glas over eenige wespen omkeert.

Nu gaat het beter; zoo zonder aantrekkingskracht zwermen de wespen wel om hem heen, maar dat went. Hij kijkt nu op zijn beurt naar nieuwe bezoekers.

De weggeworpen flesch wordt eene zoete fuik; de wespen kruipen er in aantal in en wanneer straks de flesschen opgehaald worden, worden ze tevens gesloten door een grijnzenden wespenhater.

Eene volle maand bleef het zoo, en in andere uitspanningen in deze buurt was het niet anders. Overal speelden zich dergelijke tooneelen af.

En nu nog iets van eigen terrein.

In onzen tuin te Driebergen bevond zich een wespennest onder de planken vloer van een open koepeltje, op 30 meter afstands van het huis gelegen. Eene poging, om het op te ruimen door het 's avonds met benzine te begieten, mislukte, daar de eigenlijke opening in den grond, of het nest zelf, dat wellicht onder tegen de planken was aangebouwd, niet goed te bereiken was, zonder den vloer op te breken. We hadden er echter geen last van; de wespen kwamen voorzichtig tusschen de retsen der planken te voorschijn, toefden even, en vlogen dan plotseling en pijsnel weg, steeds in dezelfde richting, van het huis af. Ik

stond er dikwijls naar te kijken „op de vlieggrens”, dat was voor den koepel, even buiten de bocht, die de wespen bij het af- en aanvliegen volgden. Ik werd nooit gestoken, maakte echter ook nooit plotselinge bewegingen, vooral niet in de richting van het nest.

In huis kwam nu en dan eene enkele wesp, waarschijnlijk niet eens van het nest in den tuin. Eens echter kwam er verandering. Ik had versche, heerlijk riekende abrikozen in huis, om er jam van te bereiden. Nog voor daaraan, een halven dag later, was begonnen, hadden de wespen de vruchten in den kelder ontdekt en twee er van grootendeels opgepeuzeld. Waarom sluit een mensch het kelderraam ook niet bij zulke gelegenheden?

Dicht bij mijn wespennest stonden eenige aardbeiplanten; juist als eene aardbei zoover rijp was, dat zij den volgenden dag kon geplukt worden, werd zij opgegeten; ik verdacht de lijsters, doch betrapte de wespen.

Uit een bak met water, voor de vogels neergezet, dronken de wespen ook gretig.

Het nest in den koepel bleef in vollen fleur tot in October; toen werden de wespen trager en namen in aantal af.

In den nacht van 7 op 8 November vroor het flink. Eerst tegen 12 uur, toen de zon in het koepeltje scheen, kwamen er een paar loome wespen, half struikelend en onhandig, uit de reten te voorschijn en trachtten zich eenigermate door de zon te doen verwarmen. Ze maakten „hommelbewegingen”, strekten een poot uit, vielen op haar rug, maar vlogen niet meer weg. Het einde was nabij.

Een mensch is een vreemd wezen: eerst is men bang voor zoo'n nest, wil voorkomen, dat het ons zal hinderen, wat mislukt; dan berust men er in, went er aan, krijgt er belangstelling voor en, als het eindelijk weg is, mist men het.

Driebergen, November 1921.

J. J. HACKE-OUDEMANS.

VRAGEN EN KORTE MEDEDEELINGEN.

BOEKBESPREKING,

„**Boschbescherming**” door **M. de Koning**. — Het is niet zonder eenige schroom, dat ik mij aan de taak waag, U iets over het mooie boek van M. de Koning te vertellen.

„La critique est aisée,

Mais l'art est difficile,”

geldt om zoo meer voor een jonge wetenschap als die van den boschbouw, waar nog maar heel weinig „art” en steeds „la critique” in overvloed te vinden is. En daar ik mij nog allerminst gevoel als iemand, die de kunst beheerscht, wil ik een eigenlijke serieuze critiek liever aan meer bevoegde handen overlaten en mij beperken tot het weergeven van den indruk, die het lezen van dit boek op mij gemaakt heeft.

De omslag maakt reeds een prettigen indruk. Het leuke, gestileerde eekhoortje bepleit het schoone in de natuur en schijnt ons toe te roepen: „Ik ben nog zoo kwaad niet als de boschbazen mij wel hebben willen — in ieder geval, ben ik in uw bosschen niet minder decoratief als op dezen omslag, en dat zegt veel.” Het komt mij voor, dat Mej. Elly Nierdt de geest van dit werk goed heeft begrepen en de idee van den schrijver op meesterlijke wijze heeft weten aan te vullen.

Slaan we het boek nu open en beginnen we er in te lezen, dan worden we in de belofte van den omslag niet teleurgesteld. De liefde voor de natuur in haar geheel, spreekt uit iedere bladzijde en dat is juist wat aan het werk zijn bijzondere waarde geeft. Daar waar deze liefde ontbreekt, zijn en blijven wij menschen slechts hopelooze knoeiers en niets anders. Wel gelukt het ons soms de krachten der natuur (voor een minimaal gedeelte dan altijd nog maar!) te leiden en te gebruiken voor wat ons *momenteel* voordeelig toeschijnt; van het uiteindelijke evenwicht, dat op den duur voor ons het meest gewenscht zou zijn, kunnen